

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Vinter 2022
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF enkeltfag
Fag og niveau	Dansk som andetsprog A
Lærer(e)	Maria Rævsgaard Hansen
Hold	22dsaa1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb:

Titel 1	Introduktionsforløb om genrer og danskfaglige kernebegreber
Titel 2	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 1
Titel 3	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 2
Titel 4	Retorik og taler
Titel 5	Helle Helle noveller og samtaleanalyse
Titel 6	Avisjournalistik (med fokus på fortællende journalistik)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktionsforløb om genrer og danskfaglige kernebegreber
Indhold	Kernestof: Tekster: <ul style="list-style-type: none">• Helle Helle: <i>En stol for lidt</i>, 2000• Tove Ditlevsen: ”Erindring”, fra <i>Den Hemmelige Rude</i>, 1961• Haidar Ansari: ”rollemodel” fra <i>Institutionaliseret</i>, 2022 Supplerende materiale: <ul style="list-style-type: none">• Analysemodel til epik• Analysemodel til lyrik
Omfang	Ca. 6 lektioner
Særlige fokuspunkter	Forståelse og brug af kernebegreber inden for lyrik og skønlitteratur
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/Læreroplæg/individuel arbejde

Titel 2	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 1: Middelalder (1000-1500-tallet), Oplysningstiden (1700-tallet) og Romantikken (1800-1870)
Indhold	<p>Teori/baggrund:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Brug litteraturhistorien' af Mimi Sørensen og Mads Ringvid, Systime, 2014 er brugt som grundbog i forløbene om litteraturhistorie og kanonforfattere. • Teori om Autenticitetsmarkører og fiktionsmarkører • "De levende billeders ABC" fra <i>Film skal ses i dansk</i>, af Mimi Olsen <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riddervisen <i>Torbens datter</i> • Tryllevisen <i>Germand Gladensvend</i> • Ludvig Holberg: <i>Epistel 91</i> (om kaffedrikning) • Schack von Staffeldt: <i>Indvielsen</i>, 1803 (den splittede romantik) • B.S. Ingemann: <i>I Østen stiger solen op</i>, 1837 (Universalromantik) • Adam Oehlenschläger: <i>Der er et yndigt land</i>, 1819 (Nationalromantik) • Richard Dybeck: <i>Du gamla, du fria</i>, 1844 (Nationalromantik) • N.F.S. Grundtvig: <i>Hvad solskæn er for det sorte muld</i>, 1856 (Nationalromantik) • St. St. Blicher: <i>Det er hvidt herude</i>, 1838 (romantisme) • Pharfar: <i>Det er koldt derude</i>, 2016 • H.C. Andersen: <i>Den lille Pige med Svovlstikkerne</i>, 1848 (romantisme) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volvo-reklame hvor Zlatan Ibrahimovic læser den svenske nationalsang op https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc • Forskellige malerier fra romantikken, hvor litteraturens motiver og temaer afspejles, bl.a. naturen, familien, menneskets splittelse, dualisme. • Intro til romantikken fra youtube https://www.youtube.com/watch?v=bMeBVNkgBmM • Tidslinje over litteraturhistorien i Danmark
Omfang	Ca. 4 uger
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Brydningstiden mellem vikingetiden og Middelalderen, de fire æ'er: skæbne, slægt, ære og hævn, og hvordan disse afspejles i folkeviserne • Hvad er Oplysningstiden? Hvilke tanker dominerede i Oplysningstiden? Holbergs betydning for Danmark og litteraturens rolle i Oplysningstiden • Splittelse og harmoni som temaer inden for Romantikken retninger: Universalromantik, nationalromantik og romantisme • Nationalromantikken og den historiske baggrund for dens opståen i Danmark, de semantiske skemaer i den danske og den svenske nationalsang

Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseromsundervisning/gruppearbejde/Læreroplæg/individuelte arbejde/kursistoplæg • Analyserende artikel af Volvo-reklame med fokus på filmiske virkemidler.
-----------------------------------	---

Titel 3	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 2: Det moderne gennembrud (1871-1890) og begyndelsen af 1900-tallet
Indhold	<p>Teori/baggrund:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Brug litteraturhistorien' af Mimi Sørensen og Mads Ringvid, Systime, 2014 er brugt som grundbog i forløbene om litteraturhistorie og kanonforfattere. • Afsnit om sproghandlinger (med fokus på begreber til samtaleanalyse: samarbejde, høflighed og face) fra "Begreb om dansk", Systime • PPT om samtaleanalyse udarbejdet af lærer <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henrik Pontoppidan: <i>Ane-Mette</i>, 1887 • Amalie Skram: <i>Constance Ring</i> (uddrag), 1885 • Herman Bang: <i>Frøkenen</i>, 1883 • Herman Bang: <i>Ved vejen</i> (uddrag), 1886 • Henrik Ibsen: <i>Et dukkehjem</i>, Dansk Lærerforenings Forlag, 2. udg. 1989 (VÆRK) • Martin Andersen Nexø: <i>Pelle Erobreren</i> (uddrag), 1906-1910 • J. V. Jensen: <i>Arbejderen</i>, rejseberetning fra New York, Politiken, 1906 <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tv-versionen af <i>Et dukkehjem</i> fra dr.dk/bonanza (http://www.dr.dk/bonanza/search.htm?needle=et%2520dukkehjem&type=all&limit=120) • Forskellige malerier fra perioderne, hvor litteraturens motiver og temaer afspejles, bl.a. med fokus på fremstillingen af kvinder, natur, arv og miljø. • Intro til Georg Brandes, de tre K'er, sædelighedsfejden og problemer, der sættes under debat.
Omfang	Ca. 4 uger
Særlige fokuspunkter	<p>Det naturvidenskabelige livssyn (darwinisme, evolutionsteori), Brandes' fokus: "Litteraturens rolle er at sætte samfundsproblemer under debat". Det traditionelle kvindesyn over for Det moderne gennembruds syn på kvinden, Sædelighedsfejden, Amalie Skram, Herman Bang som impressionistisk forfatter</p> <p>Forholdene mellem Martin Andersen Nexøs liv og forfatterskab, arbejderklassen og dens forhold, fagforeningerne, samfundsudviklingen/den industrielle udvikling omkring år 1900, darwinisme hos Johannes V. Jensen</p> <p>Intro til samtaleanalyse og analyse af udvalgte passager af "Et Dukkehjem".</p>

Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde/læreroplæg/kursistoplæg Remediering af ”Ved Vejen”, bl.a. teater, tegneserier, brev, power point.
-----------------------------------	--

Titel 4	Retorik og taler
Indhold	<p>Teori/baggrund: Fra ‘Begreb om dansk’ og ‘ Håndbog til dansk’ (Systime) er brugt følgende afsnit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hensigter (informere, påvirke, underholde) og genrer (informerende, argumenterende, underholdende) • Typer af taler (politisk, juridisk, lejlighedstale) • Ciceros pentagram • Disposition • Appelformer (logos, patos, dynamisk etos: forventningsetos, situationsetos) • Sproglige virkemidler (anafor, epifor, allitteration, assonans, trikolon, antitese, retoriske spørgsmål) • De tre etosdyder (dokument udarbejdet af lærer). <p>Kernestof: Martin Luther King Jr.: <i>Jeg har en drøm</i>, 28.8. 1963 (i oversættelse) Ronald Reagan: Tale i Vestberlin 12.6. 1987 (i oversættelse)</p> <p>Supplerende materiale: Tale på youtube med Martin Luther King: https://www.youtube.com/watch?v=vP4iY1TtS3s</p> <p>Tale på youtube med Ronald Reagan: https://www.youtube.com/watch?v=-wIGkpiOw3c</p> <p>Baggrundsmateriale om Borgerrettighedsbevægelsen, MLK og Malcolm X Baggrundsmateriale om Berlinmuren og Den kolde krig, udarbejdet af undervisere</p>
Omfang	Ca. 2 uger
Særlige fokuspunkter	Analyse af kommunikationssituationen (Ciceros pentagram), taletyper og de tre forskellige hensigter med at holde tale. Analyse af sproglige virkemidler.
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde/læreroplæg

Titel 5	Helle Helle noveller og samtaleanalyse
Indhold	<p>Teori/baggrund:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afsnit om sproghandlinger (med fokus på begreber til samtaleanalyse: samarbejde, høflighed og face) fra ”Begreb om dansk”, Systime • PPT om samtaleanalyse udarbejdet af lærer <p>Kernestof: Noveller</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helle Helle, En stol for lidt, 1993 • Helle Helle, <i>Biler og dyr</i>, 2000 med fokus på 4 udvalgte noveller (VÆRK) <p>Supplerende materiale: ”Adam og Eva” (kortfilm) som eksempel på undertekst https://www.youtube.com/watch?v=Q85gCIMO7w</p> <p>Trailer til Per Fly: Bænken. Samtale mellem Stig og Kaj som eksempel på manglende brug af samarbejds- og høflighedsprincippet: https://www.youtube.com/watch?v=HtMJ1kj5K-8</p> <p>Krysters Kartel: Carsten og Malene som eksempel på face-truende adfærd. Carsten og Malene - YouTube</p>
Omfang	Ca. 2 uger
Særlige fokuspunkter	Til analyse af samtaler i noveller begreberne sproghandlinger, samarbejde, høflighed, undertekst, face-støttende og face-truende adfærd
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde/læreroplæg

Titel 6	Avisjournalistik (med fokus på fortællende journalistik)
Indhold	<p>Kernestof: Fra ‘Håndbog til dansk’ er brugt afsnit om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyhedsjournalistik: Avistyper, stofområder, de 5 nyhedskriterier, layout, nyhedstrekant, kilder, vinkling, genrer • Fortællende journalistik: dramatrekanten, new journalism <p>Tekster: Nyhedsartikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskellige nyhedsartikler fra dagens aviser opbygget ud fra nyhedstrekanten • Niels Holst: <i>Nyt skyderi på Nørrebro</i>, Politiken 3.6. 2009

	<p>Fortællende journalistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kim Faber: <i>Frivilligt. Blod mod blod</i>, Politiken 24. 04. 2005 (uddrag) • Flemming Christiansen: <i>Den dag Daniel døde</i>, Politiken 20.12. 2014 • Claes Kastholm Hansen: <i>Blodig nat på stenbroen</i>, Politiken 20.5. 1993 • Morten Sabroe: <i>Ildkuglen i fjernsynet</i>, Politiken 21. 10. 1994 <p>Supplerende materiale: Fakta- og fiktionskoder Intro til fortællende journalistik (læreroplæg)</p>
Omfang	Ca. 2,5 uger
Særlige fokuspunkter	Klassisk nyhedsjournalistik – nyhedstrekanten, de fem nyhedskriterier, avistyper, kilder, vinkling Fortællende journalistik – dramatrekanten, fakta- og fiktionskoder, de fire træk til new journalism, berettermodellen.
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde/læreroplæg